

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sunniva Eide Sunde, 69247111

Fastsetting av forskrifter - forskrift om fiske ved utløp av vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, samt forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold

Statsforvalteren i Oslo og Viken fastsetter 23.05.2024 forskrift om fiske ved utløp av vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus med hjemmel i lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk mv. § 40, jf. delegeringsvedtak 27. november 1992 nr. 864. Statsforvalteren har også fastsatt forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold. Forskriftene gjelder fra 1. juni 2024.

Høringen

Statsforvalteren sendte forslag til forskrift om fiske ved utløp av vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, samt forslag til forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold, på høring 15.11.2023. Høringsnotatet ble sendt til 36 høringsinstanser. Statsforvalteren mottok 14 høringsinnspill til forslag til forskrift om fiske ved utløp av vassdrag med anadrome laksefisk mv. og 1 høringsinnspill til forslag til forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold.

Innspillene fra høringsinstansene og Statsforvalterens kommentarer til disse er tatt inn i høringsmatrisen som er lagt ved dette brevet (vedlegg 3).

Bakgrunn for forskriftene

Statsforvalteren har fått i oppdrag fra Miljødirektoratet å revidere tidligere forskrifter for fiske ved utløp av anadrome vassdrag i fylkene Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Hensikten med forskriftsendringen er å sammenfatte og forenkle forskriftene og få mest mulig enhetlige regler og forvaltning av munningsfredningssonene i regionen. Tidligere forskrifter ble fastsatt for fylkene Østfold, Buskerud og Oslo og Akershus av de tidligere fylkesmennene. De hadde ulik innretting og forskjellige bestemmelser. Statsforvalteren mener det er hensiktsmessig å ha mest mulig enhetlige fiskeregler ved utløpet av vassdrag i hele regionen der mange fiskere ferdes på tvers av fylkesgrensene.

Formålet med å fastsette munningsfredningssoner ved utløpet av vassdrag med anadrome laksefisk er å gi anadrome laksefisk nødvendig beskyttelse i et område av sjøen der fisken kan være særlig utsatt for overbeskatning. Anadrome laksefisk oppholder seg over lengre tid ved utløpet til vassdragene. Her kan de opptre i ansamlinger, blant annet i påvente av egnede forhold for oppvandring i vassdraget, eller for avlusing. Munningsfredningssoner har vært, og er, et meget viktig virkemiddel for å verne om fiskebestander, særlig anadrome fisk.

I tidligere munningsfredningsforskrift for Østfold, var det tatt inn bestemmelser også om fiske av innlandsfisk i anadrome vassdrag. Tilsvarende var ikke tilfellet for de andre fylkene. Det vanlige er at regler for fiske i anadrome vassdrag gis i egne forskrifter. Vi har vurdert det som hensiktsmessig at en felles munningsfredningsforskrift for de nye fylkene ikke inneholder bestemmelser om fiske av innlandsfisk i anadrome vassdrag. Bestemmelsene om fiske av innlandsfisk i anadrome vassdrag i Østfold, skilles derfor ut som en egen forskrift.

Nærmere om endringer i ny forskrift for fiske ved utløp av anadrome vassdrag i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

I forskrift for fiske ved utløp av anadrome vassdrag for Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er det gjort endringer både for avgrensning av enkelte munningsfredningssoner samt for fiskeregler. I tillegg er det etablert munningsfredningssoner for en rekke mindre sjørretbekker som ikke tidligere har hatt slike fredningssoner. Ved avgrensingen er det lagt vekt på topografiske forhold, og slik at sonene inkluderer bløtbunnsområder med ålegras, som er viktige beite- og oppvekstområder for anadrom fisk. Vi forventer at anadrom fisk som venter på å gå opp i vassdraget for å gyte, bruker hele sonen til opphold og næringsøk.

Endringene er satt opp i ny forskrift (vedlegg 1). Sonene fremgår også av kartvedleggene til forskriften (vedlegg 2). I forskriften er munningsfredningssonene vist i to ulike tabeller. Tabell 1 i forskriftens § 3 angir fredningssoner der alt fiske er forbudt hele året. Munningsfredningssonene som er opplistet i tabell 1 er i hovedsak tilhørende sjørretførende vassdrag, der det ikke er åpnet for fiske i vassdraget, og der bestandene kan være spesielt sårbare for overbeskatning. Tabell 2 i forskriftens § 4 angir munningsfredningssoner der fiske er tillatt etter nærmere angitte fiskeregler, jf. forskriftens § 5. Basert på høringsinnspillene er det gjort endringer i forskriftens oppsett slik at det skal være mer oversiktlig hvilke soner som er omfattet av totalforbud mot fiske og hvilke soner der fiske tillates etter nærmere angitte fiskeregler.

Den nye forskriften medfører enkelte endringer sammenlignet med tidligere forskrifter. Statsforvalteren redegjør for endringene i det følgende.

Munningsfredningssoner med totalforbud mot fiske

Forskriften medfører at det innføres totalforbud mot fiske innenfor en rekke munningsfredningssoner (tabell 1, § 3 i forskriften) både i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Begrunnelsen for et totalforbud innenfor disse hensynssonene, er at de aktuelle vassdragene i hovedsak er mindre, sjørretførende bekker, der det ikke er åpnet for fiske i vassdraget, og der bestandene av anadrom fisk kan være spesielt sårbare for overbeskatning. Forskriften medfører enkelte endringer sammenlignet med tidligere bestemmelser. Fiske ved enkelte vassdrag i Moss, Fredrikstad og Sarpsborg kommuner har vært begrenset med munningsfredningssoner med fiskeforbud hele året. I tillegg har disse utløpene hatt ytterligere en munningsfredningssone lenger ut i utløpet med fiskeforbud fra 30. september til 1. april. Statsforvalteren vurderer at tidligere praksis med doble fredningssoner har vært kompliserte å forholde seg til både for fiskerne og oppsynsmyndigheten, og har derfor vedtatt i ny forskrift at totalfredningen trekkes ut til den ytterste

sonen. Det innebærer at det ikke blir tillatt å fiske innenfor fredningssonene ved utløpet til Hjelmungbekken, Skjebergbekken, Stordiket, Hornnesbekken, Fjellebekken, Støtvikbekken, Kallerødbekken og Engabekken. I tillegg er det opprettet nye munningsfredningssoner for flere bekker i kommunene Frogn, Lier og Asker. For munningsfredningssonen ved Skjebergbekken og Hornnesbekken har det etter høringen blitt gjort justeringer slik at sonene flyttes noe innover. Bakgrunnen for dette er innspill fra fritidsfiskere om at sonene slik de var foreslått var for omfattende samt fra næringsinteresser om at sonenes utstrekning ville ha betydelig negativ innvirkning på det kommersielle brislingfisket i fjorden. Statsforvalteren mener at endringen i fastsatt forskrift ivaretar hensynet både til fritids- og næringsfiskere samt behovet for beskyttelse av anadrom fisk.

Munningsfredningssoner der fiske tillates etter nærmere angitte fiskeregler

Munningsfredningssonene som er listet opp i tabell 2 i forskriftens § 4 omfattes av fiskereglene i forskriftens § 5. I disse sonene er det tillatt å fiske med stang og håndsnøre fra land innenfor 100-meterssonen dersom, og når, det er åpnet for fiske i det tilhørende vassdraget. Dette er i tråd med den nasjonale bestemmelsen om fiske i 100-meterssonen *i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen § 3*, som sier at alt fiske er forbudt innenfor 100-meterssonen for vassdrag som er oppført i vedlegg I eller II til forskriften. Unntaket er fiske fra land i den tida det er åpnet for fiske i vassdraget.

Statsforvalteren kan i lokal forskrift om fiske ved utløp av anadrome vassdrag, skjerpe inn på den nasjonale bestemmelsen om fiske i 100-meterssonen, men ikke lempe på den. For å redusere beskatningstrykket innenfor 100-meterssonen settes det i ny forskrift en bestemmelse om at det kun kan benyttes én stang eller ett håndsnøre per fisker.

For å få mest mulig likelydende bestemmelser for munningsfredningssonene i tabell 2 i forskriftens § 4, har Statsforvalteren vurdert at fiske tillates utenfor 100-meterssonen med stang og håndsnøre fra land, båt og på isen. Det settes ikke begrensninger på antall stenger. For vassdragene i Oslo og Akershus videreføres bestemmelsen fra utgått forskrift om at fiske fra båt bare tillates i perioden 1. juni til 4. august. Dorging tillates ikke i disse sonene. Bakgrunnen for strengere bestemmelser for munningsfredningssonene i Oslo og Akershus er at det vurderes at beskatningstrykket er betydelig større i dette området sammenlignet med i de andre fylkene. Det vurderes at det er et større behov for å verne om anadrom laksefisk spesielt i perioden for gytevandring.

Flere av høringspartene pekte på at det i munningsfredningssonene, både innenfor og utenfor 100-meterssonen, burde fastsettes maksimum på 45 cm eller over, slot size (tillatt størrelsesintervall på fisken), bag limit (maksgrense på antall fisk) samt begrensninger på antall stenger. Statsforvalteren vurderer at det ikke er hensiktsmessig å ha ulike regler for minstemål, maksimum, slot size og bag limit i munningsfredningssonene og i sjøen utenfor, og at ulike regler vil være krevende for oppsynsmyndigheten å følge opp. Det kreves ensartede regler i hele Oslofjorden dersom det skal kunne føres et effektivt oppsyn. Statsforvalteren avventer å vurdere eventuelle nye bestemmelser om minstemål, maksimum, slot size, bag limit og begrensninger på antall stenger til neste revisjon av forskriften.

I høringsutkastet til forskrift ble det foreslått at det skulle være tillatt å fiske etter saltvannsfisk med line, teiner, ruser og garn, som er senket slik at hele fangstdelen til enhver tid står minst fem meter under havoverflata. Statsforvalteren mottok flere høringsinnspill som pekte på det generelle forbudet mot bunnsatte garn i Oslofjorden. I henhold til høstingsforskriften § 23 er det forbudt å fiske med bunnsatte garn hele året innenfor grunnlinja fra og med Vestfold og Telemark til grensa mot Sverige. Denne regelen kommer i tillegg til det eksisterende forbudet mot fritidsfiske med garn på grunnere vann enn 25 meter, som gjelder i hele Skagerrak i perioden fra og med 1. juni til og med

15. august. Med bakgrunn i dette har Statsforvalteren valgt å fjerne adgangen til å fiske med line, ruser og garn i fastsatt forskrift for fiske ved utløp av anadrome vassdrag i fylkene Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Det tillates likevel å fiske etter saltvannsfisk med teiner, som er senket slik at fangst delen til enhver tid står minst fem meter under havoverflata. Forskriftens § 2 definerer saltvannsfisk som fisk som gyter i saltvann, samt krepsdyr og bløtdyr. Adgangen til å fiske etter saltvannsfisk med teiner gjelder likevel ikke for torsk. Det fremgår av høstingsforskriften at det er forbudt å fiske torsk i Oslofjorden innenfor grunnlinja fra og med Vestfold og Telemark og til grensa mot Sverige. Forbudet gjelder hele året.

Videre ble det i høringsutkastet til forskrift foreslått at det skulle tillates å fiske med not, snurrevad, og trål i en avstand på 500 meter fra grense elv-sjø når redskapen blir satt av manntallsførte yrkesfiskere fra merkeregistrerte fartøy. Statsforvalteren mottok en rekke innspill som pekte på at adgang til å bruke trål innenfor munningsfredningssonene ville innebære en langt mer liberal tilnærming enn i tidligere forskrift. Statsforvalteren er enig i at bruk av trål innenfor munningsfredningssonene ikke er i tråd med intensjonen om å gi vill, anadrom laksefisk nødvendig beskyttelse mot risiko for overbeskatning ved utløpet av vassdrag i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Adgangen til å bruke trål er derfor tatt ut av vedtatt forskrift. Derimot tillates det å fiske med not i en avstand på minst 500 meter fra grense elv-sjø når redskapen blir satt av manntallsførte yrkesfiskere fra merkeregistrerte fartøy. Bakgrunnen for at adgangen til å bruke not opprettholdes er hensynet til det kommersielle brislingfisket som bedrives i deler av Oslofjorden. Statsforvalteren har ikke belegg for å anta at brislingfisket medfører en direkte negativ påvirkning i form av bifangst av anadrom fisk.

Nærmere om endringer i forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold

Forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold er satt opp i vedlegg 4 til dette brevet.

Statsforvalterens intensjon med forslaget til forskrift om fiske etter innlandsfisk i vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold var å skille ut og videreføre daværende gjeldende regler i en egen forskrift. Det er i hovedsak ikke Statsforvalterens intensjon å endre innholdet i forskriften på nåværende tidspunkt.

Norges jeger- og fiskerforbund Østfold (NJFF Østfold) har kommet med et høringsinnspill som peker på at forskriften er utdatert da det ikke er åpnet for fiske etter arter som flire, gjørs og asp. Disse artene stod ikke på Norsk rødliste i 2009, og siden den gang har kriteriene for rødlista blitt endret slik at fiskearter i ferskvann med begrenset geografisk utbredelse i Norge, ikke automatisk er på rødlista. Nå har Statsforvalteren (den gang Fylkesmannen) riktignok åpnet for fiske etter disse artene, men med generelle minstemål for hele Østfold, som ikke samsvarer med bestandene i vannene i Østfold. NJFF mener at det i de fleste av vannene med gjørs hadde det vært mye mer hensiktsmessig med en slot size.

NJFF Østfold peker videre på at adgangen til å fiske med garn og fiske med abborruse uten ledegarn burde tas ut av forskriften.

Statsforvalteren er enig med NJFF Østfold i at forskriften er delvis utdatert, og at det er behov for en større revidering enn det som tillates basert på denne høringen. Ettersom formålet med ny forskrift er å skille ut gjeldende regler i en egen forskrift, vurderer Statsforvalteren at det ikke blir gjennomført reelle endringer av innholdet i forskriften i denne omgang, men adgangen til klubbing

av gjedde og lake tas ut av forskriften da fangstmetoden er uønsket, og vi kjenner ikke til at den blir benyttet.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Sunniva Eide Sunde
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent